
MEMO

Kernberaad

Aan : Deelnemers Werkkamer Asbest
Vereniging van Nederlandse Gemeenten
Ministerie van SZW
Ministerie van IenW
Ministerie van BZK
Inspectie SZW
Reactie op consultatie dd. 9-2-2021

Onderwerp : Commentaar ODNL op de wijzigingen in
ARBO, Bb en Avb.

Datum : 18-3-2021

Algemeen

Omgevingsdienst NL (hierna: ODNL) is een vereniging van 29 Omgevingsdiensten waar dagelijks, in opdracht van de bevoegde gezagen gemeenten en provincies, door meer dan 150 professionals asbesttaken worden uitgevoerd. De taken betreffen het toetsen van de sloopmelding met asbestinventarisatierapporten en het (keten)toezicht op een omgevingsveilige asbestverwijdering. Ook calamiteiten (met asbest) maken onderdeel uit van het takenpakket. In de afgelopen jaren hebben onze medewerkers veel gezien en meegemaakt.

ODNL wil graag gebruik maken van de mogelijkheid om te reageren op de voorgestelde wetswijzigingen. Vanuit onze kennis en ervaringen geven wij deze reactie.

Onze reactie gaat eerst in op asbest vanuit een geheel andere invalshoek namelijk als zeer zorgwekkende stof, vervolgens over de relatie tussen leefomgeving- en arbeidsomstandighedenregels en ons standpunt als het gaat om innovaties. Vervolgens gaan wij inhoudelijk in op de wijzigingen in de regelgeving die betrekking hebben op asbestverwijderen.

Asbest is een Zeer Zorgwekkende Stof (ZZS).

Het is algemeen bekend dat asbest een voor de mens gevaarlijke (carcinogene) stof is. Door het verwerken, verwijderen, verwerken of opslaan van asbesthoudende producten is er een kans dat asbestvezels vrijkomen en een gevaar vormen voor de leefomgeving. Deze emissie van asbestvezels levert risico's op voor de leefomgeving en de gezondheid van burgers. Met recht is bij asbest sprake van een Milieu Belastende Activiteit (MBA) waar regels voor moeten worden opgesteld.

ODNL is van mening dat met de voorgestelde wijzigingen van het asbeststelsel onvoldoende rekening wordt gehouden met de ZZS- risico's voor de leefomgeving -burgers, bodem, lucht en water- van asbest, ook bij het verwijderen van asbest. Ons zijn geen feiten of onderzoeken bekend dat deze risico's als verwaarloosbaar zijn te beschouwen.

Het Besluit omgevingsrecht (Bor)

Het Besluit omgevingsrecht regelt onder meer het (milieu)toezicht en handhaven op de keten van het asbestverwijderen. Onderdelen van de keten zijn het doen van de sloopmelding, het verwijderen -overeenkomstig de sloopmelding van asbest; al dan niet onderdeel van het -selectief/circulair slopen van bouwwerken of constructies. Het verwijderen van asbest is geregeld in

het Asbestverwijderingsbesluit 2005 (hierna: Avb), inclusief LAVS en de sloopmelding procedure in het Bouwbesluit 2012 (hierna: Bb).

Inhoudelijk is de regelgeving bij onderzoeken en verwijderen van asbest grotendeels gekoppeld aan het Arbeidsomstandighedenbesluit en op grond van dit besluit bestaande regels en schema's voor het beschermen van werknemers die asbest onderzoeken en -verwijderen.

Verder zijn er ook regels voor asbest -als gevaarlijk afval- opgenomen in de Wet milieubeheer (hierna: Wm) als het gaat om transport en opslag; daarnaast over de administratie, registratie en het melden en inrichtingseisen.

In de voorliggende wijzigingen wordt niets geregeld over asbest in de bodem, onder een asbesthoudend dak van een bouwwerk. Dit probleem speelt al vanaf 2017 maar een oplossing is niet in zicht.

Innovatie en nieuwe regels

ODNL staat positief tegenover het vereenvoudigen van regels met betrekking tot de blootstellingsrisico's van asbesttoepassingen en ondersteunt uitvoeringsinitiatieven voor innovaties om zo de asbestverwijdering goedkoper te kunnen maken.

De gedetailleerde regelgeving en onderliggende (certificering)schema's en normen, helemaal geënt op de invalshoek van arbeidsomstandigheden, maken alleen (keten) toezicht en handhaving op asbest ter bescherming van de leefomgeving complex.

In de dagelijkse uitvoeringspraktijk zijn er dan ook voortdurende discussies met alle stakeholders over interpretaties, rollen en bevoegdheden. Vereenvoudigen van sommige regels betekent niet automatisch dat alle regels in de keten van asbestverwijderen gemakkelijker kunnen en zullen worden nageleefd. Een veiligere leefomgeving is met de nieuwe regels (nog) niet geborgd. De voorziene stelselaanpassingen vanuit SZW zullen aan deze constatering weinig veranderen.

Wij hebben ons commentaar vooral gericht op de uitvoerbaar- en handhaafbaarheid. ODNL is bij deze consultatie voor het eerst geconfronteerd met de doorwerking in de regelgeving van de aanpassingen van het stelsel.

I. Meer risicogericht

De wijzigingen in de ARBO-regels betreffen onder meer het indelen van asbesttoepassingen in twee hoofdgroepen, A en B-toepassingen. Voor A-toepassing geldt straks géén certificatieplicht meer voor het verwijderen.

De B-toepassingen waar een hoge vezelconcentratie kan ontstaan bij verwijderen, moeten door een gecertificeerd bedrijf verwijderd worden. Binnen deze twee toepassingstypen blijven de huidige risicoklassen (RK1 en RK2), gebaseerd op het ontstaan van meer of minder dan 2.000 vezels/m³, bestaan ten gunste van de asbestmedewerker. Deze twee risicoklassen bepalen of de uitvoerend medewerker op basis van de Arbeidsomstandighedenwetgeving adembescherming nodig heeft.

Er is, zoals eerder aangegeven, in het voorstel géén enkele relatie gelegd met de eventuele gevolgen van de wijzigingen voor de leefomgeving.

Als basis voor de nieuwe indeling is het TNO-rapport (TNO 2019 R11239 | Eindrapport d.d. 5 september 2019) gebruikt. Bij het opstellen van dit rapport is gebruik gemaakt van beschikbaar gestelde meetgegevens vanuit de branche. Interessant detail hierbij is dat het veelal gaat om validatiemetingen van terug geschaalde risicoklassen, uitgevoerd in opdracht van meestal asbestverwijderingsbedrijven of gebouweigenaren.

Onze vraag is of gesteld kan worden dat deze gegevens -uitgevoerd door partijen die een direct belang hebben bij de uitkomsten- een representatief beeld geven van de werkelijkheid. Onze ruime ervaringen laten zien dat -in situaties waar omgevingsdiensten toezicht uitvoerden tijdens

dergelijke metingen- deze niet juist werden uitgevoerd. Ook bleken de meetresultaten -in die gevallen -later onbruikbaar.

Dit pleit volgens ODNL voor het uitvoeren en monitoren van (toekomstige, nieuwe) metingen ten behoeve van terugschalen onder regie van de overheid.

II. Arbo versus milieu

Zoals eerder gesteld is de basis van de voorgestelde wijziging ingegeven vanuit de Arbeidsomstandigheden. Voor de B-toepassing(en) gelden aanvullende certificeringseisen voor de asbestverwijdering.

De meeste B-toepassingen liggen wat ons betreft voor de hand, maar er zijn ook keuzes gemaakt die niet verklaarbaar of moeilijk uitlegbaar zijn. De gehanteerde terminologie als “sterk verweerd” en “licht gebonden” waarbij de eerste term, gelet op de gehele discussie rond “asbestdaken”, wat ons betreft achterwege zou kunnen blijven. Het is immers vanaf 1994 al niet meer toegestaan om asbesthoudende (bouw)materialen toe te passen. Dit betekent dat de asbesttoepassingen in de buitenlucht al 27 jaar zijn blootgesteld aan weer en wind. Een term als “sterk verweerd” is daarnaast niet handhaafbaar en dus niet eenduidig.

Voor asbesthoudende dakleien is gesteld dat deze met name vanwege de vaak optredende breuk tijdens de verwijdering door een gecertificeerd bedrijf verwijderd dienen te worden. Hetzelfde geldt voor asbesthoudende golfplaten.

Het verwijderen van asbesthoudend dakbeschot (vlakke platen met een dikte van 2-4 mm.), vrijwel altijd gelegen onder een pannendak en die niet worden blootgesteld aan weer en wind, zijn om die reden onder de A-toepassing gebracht. Dakbeschot is in de meeste gevallen gespijkerd op de sporen en enkel via de buitenzijde te verwijderen.

Volgens onze informatie lijkt dit niet in overeenstemming met de conclusie uit het TNO-onderzoek (TNO 2013 R11850). Uit het onderzoek blijkt dat, ondanks het eventueel bevochtigen, dat bij verwijderen van een asbestcementplaat tot wel 150.000 vezels/m³ kunnen vrijkomen. Los van de gevolgen voor de medewerker betekent deze keuze wel dat deze 150.000 vezels zich in het milieu verspreiden. Ons is niet bekend wat het percentage asbest is geweest in de desbetreffende platen uit het onderzoek: op basis van ons bekende inventarisatierapporten is in dakbeschot tussen de 2-5% aanwezig (althoewel wij ook ‘platen’ hebben gezien tot 15% asbest).

Voor de verwijdering van deze toepassing worden geen “extra” bronmaatregelen opgelegd.

Wij hebben veel negatieve ervaringen met toezicht en handhaving op asbesthoudend dakbeschot. Bij het verwijderen van gespijkerd dakbeschot ontstaat -zo wordt door ons bijna wekelijks geconstateerd- in de regel veel breuk. Ook moet in de huidige situatie het ‘spijkergat’ worden uitgeboord en leeggezogen om te kunnen voldoen aan de eindcontrole-norm uit NEN2990. Voor het verwijderen van de A-toepassingen gelden straks enkel de ‘zorgplicht’ bepalingen vanuit Woningwet (Ww), Bb en Wm voor zover het de bescherming van de leefomgeving betreft. We kunnen ons dan ook niet vinden in het onderbrengen van dakbeschot als A-toepassing totdat duidelijk is of en hoe dit veilig kan worden verwijderd, met inachtneming van risico’s voor de leefomgeving.

III. Minder gecertificeerd

Door de risicogerichte aanpak zullen veel asbest toepassingen door niet-gecertificeerde bedrijven mogen worden verwijderd. Deze bedrijven zijn meestal nog niet voorbereid en/of voldoende bekwaam om deze werkzaamheden uit te voeren. Er wordt weliswaar een “afdoende” kennis- en vaardigheidsniveau vereist van deze bedrijven, maar een goede definitie van dat niveau ontbreekt in de regels. Deze eisen zijn overigens verplicht vanuit Arbo-regels en zodoende een toezichts-/handavingsaspect voor Inspectie SZW (hierna: ISZW).

De afgelopen jaren zijn al een aantal asbesttoepassingen (landelijk en projectmatig) teruggeschaald van RK 2 naar RK 1. Onderdeel van de terugschaling is het werken volgens protocollen

(vensterbanken en glaskit). Onze ervaringen hebben uitgewezen dat, ondanks de uitvoerig beschreven werkwijze in de onderliggende protocollen, het zelfs voor gecertificeerde bedrijven moeilijk is gebleken de uitgebreide en professioneel opgestelde protocollen te volgen. Het resultaat is dat bij de uitvoering door ons meermalen is geconstateerd dat de werkzaamheden niet overeenkomstig de protocollen werden uitgevoerd en dat -ondanks dat het werkgebied als veilig is vrijgegeven er in de leefomgeving steeds weer asbestrestanten achterblijven. Er zijn kennelijk onvoldoende prikkels -bij degenen die het verwijderen en de opdrachtgevers- om de protocollen na te leven. Ook is het zo dat de andere leefomgevingsregels, rond opslag, vervoer, administratie en registratie niet overeenkomstig werden uitgevoerd.

De voorgestelde verandering naar A- en B-toepassingen heeft tot gevolg dat er meer asbestsanerings door niet-gecertificeerde bedrijven uitgevoerd mogen worden. Deze bedrijven vallen niet (net als trouwens in de huidige situatie) onder het toezicht vanuit certificerende instellingen. Dit betekent dat het ketentoezicht -op asbestverwijderen van minder risicovolle toepassingen- in principe vooral door de overheid zal moeten worden uitgevoerd. Ook vanuit het perspectief van ISZW, die zich tot nu toe vooral heeft gericht op voor arbeidsomstandigheden risicovolle verwijderingen, hebben de lagere risicoklassen in het verleden geen tot weinig prioriteit gehad. ODNL is wel van mening dat bij de toepassingen in de nieuwe indeling aanzienlijke risico's voor de leefomgeving kunnen plaatsvinden.

ODNL pleit al langer voor heldere en concrete middelvoorschriften die ook in de wetgeving worden vastgelegd, naast de zorgplichtbepalingen.

Ons voorstel is om door middel van het van toepassing verklaren van artikel 7 en artikel 8 uit het Asbestverwijderingsbesluit 2005 voor 'bedrijfsmatige' verwijderingen -met enkele toevoegingen- voorschriften eenduidig gesteld worden voor zowel gecertificeerde als niet-gecertificeerde bedrijven en daarmee handhaafbaar voor omgevingsdiensten als toezichthoudende overheidsorganisaties.

Het verwijderen van A-toepassingen is overigens niet alleen voorbehouden aan "niet-gecertificeerde" bedrijven. Ook particulieren mogen -zo lezen wij in het nieuwe Avb- zelf dergelijke toepassingen verwijderen. Het verbod genoemd in artikel 6 Avb geldt enkel voor de B-toepassingen. Een particulier mag dus het eerdergenoemde (gespijkerde) asbesthoudende dakbeschot zelf verwijderen.

Is het uitgangspunt alleen maximaal 35 m² geschroefde asbestcementplaten verlaten (vloertegels of -bedekking komen wij vrijwel nooit tegen)? Als dat zo is, zal vanwege de risico's en de aanzienlijke mate van illegaliteit bij particuliere opdrachtgevers, communicatie, toezicht en handhaving (de naleefstrategie) moeten worden versterkt. Daarbij speelt mee dat het toezicht op particulieren bij veel gemeenten niet is overgedragen aan de omgevingsdienst omdat het een plustaak is; het is dan ook een uitdaging om te komen tot een stevige, gezamenlijke aanpak.

IV. Landelijk asbestvolgsysteem (LAVS)

De nu voorliggende wetwijziging wijkt af van de hoofddoelen -minder administratie, beter toezicht, beter naleven en zicht op de keten- van het Landelijk asbestvolgsysteem (hierna: LAVS), terwijl pas sinds juli 2019 het LAVS bij wet is geregeld. Het systeem is medio 2010 mede op initiatief van de betrokken toezichthoudende organisaties, georganiseerd in het Landelijk Overleg Milieuhandhaving met als voorzitter de IG- van toen nog VROM-inspectie, medegefinancierd en bestuurlijk ondersteund.

Met de huidige voorgestelde wetswijziging worden nog steeds alle geïnventariseerde asbesttoepassingen (per bouwwerk, per object) geregistreerd in het LAVS. Na de wijzigingen moeten de B-toepassingen bij verwijderen alleen nog in het LAVS geregistreerd worden, inclusief de wettelijke bescheiden als de eindcontrole en het afvoerbewijs/stortbon. Er is geen wettelijke plicht

tot registratie van A-toepassingen.

De plicht tot registratie in het LAVS van een asbestinventarisatie is belegd in “afgeleide” wetgeving namelijk het Certificatieschema voor procescertificaten Asbestinventarisatie en Asbestverwijdering. Gelet op het vanuit overheidswege verder loslaten van dergelijke “certificatie-eisen” ligt het meer voor de hand om de registratieplicht te reguleren in het Avb in plaats van in het certificatieschema.

ODNL is van mening dat voor A-toepassingen het (systeem)ketentoezicht -als belangrijke wettelijke taak – steeds lastiger wordt om uit te voeren. De registratieverplichtingen zijn niet in het Avb/Bb opgenomen, terwijl de toepassingen (eeuwig) in het LAVS blijven staan en onduidelijk is of deze zijn verwijderd en/of waar ze naartoe zijn afgevoerd. Voor ketentoezicht rest de omgevingsdiensten niets anders dan de separate documentenstroom bij de sloopmelding -zo is nu in het Bb geregeld- via elk bevoegd gezag (gemeenten, provincies) separaat te laten lopen. Dit geeft niet alleen een directe lastenverzwaring maar ook onduidelijkheid, voor bedrijven als omgevingsdiensten, wat waar naartoe moet worden gestuurd. Uitgaande van het huidige aantal startmeldingen (12.000) van RK1 (10-15% van alle meldingen) zal in de nieuwe situatie vermoedelijk tussen 25-30.000 maal (1/3 van alle meldingen) niet meer in LAVS te volgen zijn, maar loopt via aparte sporen. Het nut van LAVS komt dan -voor alle gebruikers- steeds meer onder druk.

Verder het volgende:

- LAVS is op dit moment onvoldoende bruikbaar als volgsysteem omdat de ingevoerde informatie onvolledig en vaak onjuist is (er is geen sprake van vormvaste verplichtingen). Er is een wettelijke basis nodig, waarmee de omgevingsdiensten (namens bevoegde gezagen), op het juist, volledig en tijdig invoeren van de wettelijke verplichtingen in LAVS kunnen handhaven.
- Er is een koppelvlak gerealiseerd tussen het Omgevingsloket Online (hierna: OLO), waar de sloopmelding wordt gedaan en de opdracht die in LAVS is geaccordeerd. De koppeling zorgt dat de opdracht voor asbestverwijderers van specifieke asbestbronnen automatisch -zonder fouten- in het OLO-formulier wordt overgenomen. Die kan straks jammer genoeg voor de andere A-toepassingen niet meer worden gebruikt.
- Veel asbestverwijderingswerken bestaan uit het verwijderen van meerdere soorten toepassingen in verschillende risicoklassen. Voor de ene toepassing is LAVS de verplichte route en voor de andere toepassing de andere route. In de huidige situatie zetten gecertificeerde verwijderaars -via een digitale omweg- de informatie over RK1 alsnog in LAVS (vanwege het hebben van een volledig ‘dossier’ en zo de opdracht af te kunnen ronden voor de opdrachtgever). In de nieuwe regels is niets opgenomen over deze verplichtingen.
- Informatie (voor ALLE risicoklassen) over asbestafval moet naast in LAVS ook nog separaat bij het Landelijk meldpunt afvalstoffen (hierna: LMA) worden gemeld. Bij de ontwikkeling van LAVS was bij de start in 2013 een koppeling toegezegd tussen LAVS en LMA; die is er niet gekomen zodat bedrijven als het gaat om asbestafval NU in 2 verschillende systemen op twee verschillende manieren twee keer moeten melden. De kans op het maken van fouten neemt hierdoor toe, zo blijkt ook uit het (administratief) ketentoezicht bij asbestverwijderingsbedrijven door omgevingsdiensten uitgevoerd.

ODNL pleit voor het verplicht stellen van het gebruik van LAVS voor alle asbest (typen en klasse) toepassingen en verder ook de administratieve verplichtingen verdergaand te vereenvoudigen en te harmoniseren. Dit, gegeven de vele uitzonderingen die soms wel of soms niet hoeven te worden onderzocht door middel van inventarisatierapporten, gemeld of geregistreerd. Een integraal systeem maakt het voor bedrijven en toezichthouders eenvoudiger -en met minder kans op het maken van fouten- om aan de wettelijke verplichtingen te voldoen en ketentoezicht uit te voeren. Ook pleit ODNL om de koppeling aan te brengen tussen LAVS en het LMA zodat bedrijven niet twee keer voor asbestafval een (afgifte) melding asbestafval hoeven te doen. ODNL ziet heel veel kansen om de procedures en wettelijke eisen die gelden voor de procedure

sloopmelding asbest, opgesteld door 3 verschillende Ministeries, aanzienlijk te vereenvoudigen als alles via LAVS loopt!

V. Afstemmen regels ARBO en leefomgeving

De gemeenten en provincies zijn als bevoegde gezagen verantwoordelijk voor de leefomgeving, NIET voor de arbeidsomstandigheden. Dit onderscheid is bij de taakuitvoering van het milieuketen toezicht op asbest door omgevingsdiensten bepalend voor de uitvoering van deze taak. Kortom omgevingsdiensten gaan niet over het toezicht op het naleven van de bepalingen inzake arbeidsomstandigheden. Dat is aan de Inspectie SZW en andere relevante toezichthoudende instanties.

Volgens ODNL is het nodig, voor uitvoerbare -en handhaafbare wetten en regels, te komen tot adequate afstemming en beter onderscheid in doelen en bevoegdheden van deze wetten en regels.

Dit kan door enerzijds in het Avb de milieubelasting van asbest centraal te stellen in de gehele keten en in het Bb bij verwijderingen van asbest naar het Avb te laten verwijzen. Anderzijds aanvullende regels voor de bescherming van werknemers op te nemen in het Arbeidsomstandighedenbesluit dan wel in bijbehorende ministeriële regelingen. Hiermee wordt recht gedaan aan beide invalshoeken met een hanteerbaar onderscheid.

Ter illustratie: het dragen van beschermende kleding is voor de werknemer bij verwijderingen van belang maar staat geheel los van de milieubelastende activiteit die optreedt bij het verwijderen. Een goede bescherming garandeert niet dat het milieu niet wordt belast en omgekeerd garandeert een beperkte milieuaantasting niet de gezondheid van de werknemer.

Praktisch gezien is het vaststellen van de milieubelasting aan de hand van de soort, hoeveelheid, mate van verwerking van asbest en de voorgenomen maatregelen om emissie van asbestvezels te voorkomen voldoende om tot een oordeel te komen of de activiteit mag plaatsvinden en toezicht te houden op de uitvoering.

Inhoudelijk commentaar ODNL per wettelijk kader

Arbeidsomstandighedenregeling (ARBO)

Hierin wordt bepaald welke asbesthoudende toepassingen onder een B-toepassing vallen (art. 4.30c Arbeidsomstandighedenregeling). Er worden in het artikel een aantal toepassingen opgesomd.

ODNL heeft moeite met de benamingen en ontbreken van definities als verweerd, lichtgebonden, niet-gebonden. Feitelijk is het aan de deskundig asbestinventariseerder om -via de combinatie analyse lab, bepalen mate van verweerdheid of beschadiging en visuele beoordeling toepassing, om te bepalen of het wel of niet (licht, hecht of niet) gebonden is en of het materiaal homogeen is of niet. Deze verantwoordelijke taak, die gevolgen heeft voor de bepaling onder welke risicoklasse en onder welk type toepassing de werkzaamheden uitgevoerd, hoeft volgens de huidige wet niet door een gecertificeerd persoon (deskundig inventariseerder asbest) uitgevoerd te worden. Vervolgens is het zaak dat bij verwijderen van de verschillende toepassingen dit verantwoord plaatsvindt. Volgens ODNL vraagt dit om duidelijke, heldere definities zodat voor de onderzoeker en de asbestverwijderaar klip en klaar is door wie en hoe de toepassing mag worden verwijderd.

De wijzigingen in definities kunnen niet los worden gezien maar in samenhang met de tekst die nu in Bb is opgenomen. Dit vraagt om aanpassingen van de teksten in het Bb op dit onderdeel!

In de regels is opgenomen dat de verwijderaar kan bepalen via welke methode de asbesttoepassing verwijderd zal worden. Gegeven het Bb gaan wij ervan uit dat een andere methode leidt tot aanpassingen in de inhoud van de bescheiden en de te hanteren werkwijze bij de (meestal) eerder ingediende sloopmelding. Hierdoor wordt er afgeweken van de eerder ingediende sloopmelding en dient een nieuwe sloopmelding te worden ingediend. Deze zal opnieuw moeten worden getoetst en procedureel moeten worden afgehandeld. Het is ons uit ervaring bekend dat een initiatiefnemer tot sloop/asbestverwijdering al in een vroegtijdig stadium een sloopmelding doet en pas later een geschikte uitvoerende partij al dan niet onder aanbesteding hierin betreft. De nu voorgestelde wijze zal veelal leiden tot het dubbel doen van een sloopmelding omdat de uitvoerende partij een andere werkwijze voorstaat. Dit heeft een forse administratieve lastenverzwaring tot gevolg.

Asbestverwijderingsbesluit 2005 (AVB)

Door ODNL wordt geconstateerd dat het voor aanvragers van een sloopmelding niet altijd duidelijk is dat bij een bouwwerk van vóór 1994 in principe altijd eerst een inventarisatierapport moet worden opgesteld. Ook het OLO geeft niet eenduidig aan dat deze verplichting in de wet is opgenomen. Om die reden worden er nog steeds heel veel sloopmeldingen ingediend die als niet volledig moeten worden beschouwd ondanks voorlichting door gemeenten en MilieuCentraal. De aanvragers worden vervolgens gemeld om eerst een inventarisatie te doen en een nieuwe sloopmelding in te dienen. In het asbestverwijderingsbesluit is de inventarisatieplicht opgenomen met diverse uitzonderingen. Deze uitzonderingen zijn arbitrair en niet in overeenstemming met andere wetgeving. Het zou om die reden goed zijn als er een algemene inventarisatieplicht komt -net als in België- bij verkoop van een gebouw van vóór 1994.

ODNL pleit er verder voor dat OLO veel meer duidelijkheid geeft aan de aanvrager en mogelijk ook voorlichting verstrekt bij het invullen.

Aanscherping en uitbreiding vrijstelling asbestinventarisatieplicht (art. 4, lid 2 Avb). De in dit artikel genoemde toepassingen hoeven niet te worden onderzocht. ODNL is van mening dat sprake is -volgens het Besluit omgevingsrecht- van een bouwwerk en moet er wel een sloopmelding -via OLO- worden gedaan. Ook als wordt gekeken naar art. 12.6 lid 2 Bb.

Als er geen inventarisatie hoeft te worden uitgevoerd komen de gegevens in dit geval niet in het LAVS. Verder moet er wel een start-eindmelding worden gedaan via het webportaal van ISZW. Het asbestafval moet worden gemeld in het LMA.

Het bedrijfsleven -opdrachtgevers, aannemers/verwijderaars – doen, ondanks de uitzonderingen in heel veel gevallen toch een sloopmelding via het OLO. Argumenten die worden gegeven door de netbeheerders en de betrokken aannemers zijn: eenduidigheid in de interne werkprocessen en zekerheid dat dan aan alle Arbo- EN leefomgevingregels wordt voldaan. ODNL voert continu gesprekken met betrokken indieners -en met de Inspectie Leefomgeving en Transport (ILT) als bevoegd gezag in kader van het Productenbesluit asbest- om de regels uit te leggen maar blijft maar sloopmeldingen ontvangen.

De praktijk is verder dat veel netbeheerders of de betrokken opdrachtnemers in veel gevallen, als sprake is van sloop van onderdelen van het bouwwerk, voor die onderdelen ook een inventarisatierapport opstellen en een sloopmelding indienen. De voordelen vanuit Arbo worden tenietgedaan door verplichtingen uit leefomgevingregels.

Het vervallen van de inventarisatieplicht voor verwarmingstoestellen die als een geheel worden verwijderd heeft tot gevolg dat de verwijderaar/installateur niet weet of er wel of geen asbest in het toestel zit. Een professionele installateur gaat zijn handen ook niet branden aan toepassingen die in potentie asbest kunnen bevatten. Dit heeft ook gevolgen voor de keten van asbest-verwijderen.

Een verwarmingstoestel MET asbest moet nu als “gevaarlijk afval” behandeld, afgevoerd en gemeld worden in het LMA. Als het niet meer wordt geïnventariseerd kan het verwarmingstoestel naar de schroothandel gebracht worden met alle risico's van dien. Demontage van het toestel levert vervolgens risico's op voor de demontage-medewerker als de omgeving omdat de risico's niet in beeld zijn gebracht.

Verder wordt door deze uitzonderingen volgens ODNL geen recht gedaan aan de wettelijke regels - dat er een stortverbod is (afgekondigd) voor ijzerhoudend asbest dat moet worden afgevoerd naar PMC in Farmsum. We zien nu al dat er gehandhaafd zou moeten worden omdat het “gemakkelijker en toch niet controleerbaar is” dat asbesthoudend ijzer samen met het andere asbestafval worden gestort in plaats van bewerkt tot ijzer.

Een andere uitzondering is de niet(hecht)gebonden geklemde vloerplaat, onder een verwarmingstoestel, dat zonder deskundigheidseisen verwijderd mag worden. De gevolgen voor een “ondeskundige” verwijderingshandeling kan aanzienlijke consequenties hebben voor de eigenaar/gebruiker van het pand. Een dergelijke toepassing zou als B-toepassing ingedeeld moeten zijn. Diegene die de niet (hecht)gebonden plaat (ondeskundig) verwijderd wordt kort blootgesteld aan mogelijk een amfibool echter de bewoner/gebruiker van het pand zal bij ondeskundig verwijderen langduriger blootgesteld worden. Op die laatste groep is de arbeidsomstandigheden wetgeving niet van toepassing maar de leefomgevingswetgeving.

Bouwbesluit 2012 (BB)

De toelichting bij art. 1.27, lid 3 Bb is voor ons verwarrend. Kunnen we ervan uitgaan dat asbest verwijderen in een bouwwerk, uitgezonderd de genoemde toepassingen in art. 1.26 lid 2 Bb, de sloopmelding via elektronische weg moet plaatsvinden?

Verder is ons advies om de toepassing, genoemd onder b van art. 1.26 lid 2: kit in de constructie van kassen te schrappen. De praktijk is dat deze toepassing vaak wordt aangetroffen bij de 'oud' ijzerhandel, waarbij de asbestkit niet is verwijderd. Omdat er geen sloopmelding wordt gedaan kunnen wij niet controleren of de verwijdering van de asbesthoudende kit van de constructie op de juiste wijze plaatsvindt.

De start- en gereedmelding van de verwijdering van de A-toepassingen hoeven niet meer in het LAVS gedaan te worden (art. 1.33, lid 2 en 4 Bb). We vallen voor de gereedmelding voor deze werkzaamheden terug op het voorschrift in het derde lid.

In artikel 1.26 lid 6 onder d Bb is bepaald dat bij het indienen van de sloopmelding de “wijze van slopen” moet worden vermeld. Dit kan in de praktijk tot problemen gaan leiden omdat veel

initiatiefnemers eerst een sloopmelding doen en pas (na goedkeuring) een geschikte aannemer gaan zoeken. De aannemer dient nu de werkwijze te gaan bepalen wat gaat leiden tot extra sloopmeldingen en administratieve lasten. Op basis daarvan zal de prioritering in kader van Besluit omgevingsrecht het verplicht op te stellen (jaarlijkse/vierjaarlijkse) uitvoeringsprogramma wijzigen. Voorschriften hiervoor zijn niet apart in het Bb opgenomen.

Voor verschillende toepassingen vervalt de eis om een luchtmeting uit te voeren nadat de verwijdering is afgerond. Dit kan leiden tot minder zorgvuldig werken waardoor restanten asbest achterblijven, zonder dat de risico's hierbij in beeld komen. Het afronden van werkzaamheden van een A-toepassing gebeurt zonder een controle (eindbeoordeling) van een onafhankelijke partij. Er ontbreekt in het voorstel bij de eindbeoordeling van een A-toepassing dat een opdrachtgever een bewijs aangeleverd krijgt waarin het bedrijf die het asbesthoudende materiaal heeft verwijderd verklaard dat in het gebied waarin de asbestverwijderingswerkzaamheden hebben plaatsgevonden geen asbesthoudend materiaal meer aanwezig is. In de situatie dat de particulier zelf het asbest heeft verwijderd moet de verklaring door of in opdracht van de particulier opgesteld worden.

De verklaring zou moeten bestaan -zie het voorbeeld uit het protocol asbesthoudende kit- uit informatie en gegevens (bv. foto's) die in het Avb of elders. Op basis van deze verklaring kunnen de opdrachtgever, opdrachtnemer als het bevoegd gezag bepalen of de feitelijke situatie overeenkomt met de inhoud van de verklaring. Ook moet deze verklaring in het LAVS als eindbeoordelingsrapport toegevoegd worden wanneer een bedrijf het asbest heeft verwijderd.

In het Bb zijn de procedurele (administratieve) voorschriften voor het slopen opgenomen als ook voorschriften voor het voorkomen van onveilige situaties of hinder tijdens bouw- of sloopwerkzaamheden.

De voorschriften van deze paragraaf en van hoofdstuk 8 richten zich, anders dan het Avb niet tot de particulier en opdrachtgever maar tot degene die sloopt. Volgens de toelichting is dat ook degene die in principe de sloopmelding als bedoeld in artikel 1.26 dient te doen. De voorschriften verzetten zich er echter niet tegen dat een ander die melding doet. Als een sloopmelding is voorgeschreven en er is niet gemeld dan is degene die sloopt de overtreder van het in artikel 1b, vijfde lid, van de Woningwet opgenomen verbod om zonder melding te slopen.

Het doel van het overhevelen van de sloopvoorschriften vanuit de bouwverordening naar het Bb was om landelijk eenduidige regels zouden gaan gelden. Voorheen ten tijde van de sloopvergunning (2012) was de vergunninghouder de eerste partij die bij handhaving werd aangesproken. Met de invoering van de sloopmelding in het Bb is de verantwoordelijkheid te komen liggen bij degene die sloopt. Dit vanuit de gedachte dat de sloopaannemer de professional is. De bovenstaande beide besluiten kennen dus verschillende invalshoeken en richten zich op verschillende partijen. Het Bb stelt voornamelijk procedurele voorschriften m.b.t. de sloopmelding en stelt voorschriften aangaande sloopveiligheid en richt zich voornamelijk tot degene die sloopt, terwijl het Avb regels stelt m.b.t. het onderzoeken en het verwijderen van asbest maar zich alleen richt tot de opdrachtgever en de particulier. In de praktijk komt het dus vaak voor dat we bij illegale sloop zonder asbestinventarisatierapport tegen de sloper (de professional) optreden vanwege het feit dat er geen sloopmelding is en dat we tegen de overtreder (particulier/opdrachtgever/aannemer) optreden vanwege het ontbreken van het asbestinventarisatierapport. Terwijl het ontbreken van het inventarisatierapport vaak de oorzaak is van het onverhoopt illegaal verwijderen van het asbest.

Hetzelfde geldt voor overtredingen van art. 7 en 8 Avb. Deze artikelen hebben betrekking op de eigenaar van het bouwwerk of de opdrachtgever anders dan in de uitoefening van een beroep of bedrijf (de particulieren) en hebben geen betrekking op de bedrijven die de asbestverwijderingswerkzaamheden veelal uitvoeren. In veel gevallen is het uitvoerende bedrijf overtreder van

deze voorschriften waardoor er mogelijk gevaar is ontstaan voor de leefomgeving. Het bedrijf maakt geen overtreding op deze voorschriften (art. 7 en 8) maar op de voorschriften die zijn opgenomen in het Arbeidsomstandighedenbesluit.

Het bedrijf is vaak wel de veroorzaker dat de eigenaar of particuliere opdrachtgever op dit voorschrift een probleem krijgt oftewel een overtreding maakt. Deze verschillen leiden ertoe dat toezicht en handhaving 'lastig' is uit te voeren en wordt om die reden is het pleidooi ook om deze onderdelen te harmoniseren.

Het afvoerbewijs van het asbestafval welke bij de verwijdering van de A-toepassing vrijkomt hoeft niet meer in het LAVS geplaatst te worden; Het bevoegd gezag moet expliciet om dit bewijs vragen indien dat gewenst is. Hierdoor kunnen verschillen ontstaan per bevoegd gezag.

Het afval moet daarnaast ook altijd gemeld worden bij het LMA degene die afgifte doet. Dit is weer op een ander, later tijdstip.